

Natuurinspectie

NATUUR EN BOS GEEFT RICHTING

Natuurinspecteurs zorgen ervoor dat de wetgeving om de natuur te beschermen correct wordt nageleefd.

Natuur, waaronder ook bossen, is in Vlaanderen door de wetgeving beschermd. Natuurinspecteurs kijken erop toe dat die wetgeving correct wordt nageleefd. Ze zijn bevoegd voor het toezicht en de actieve opsporing van milieumisdrijven of -inbreuken. De natuurinspectie richt zich vooral op het Natura 2000-netwerk (Europees beschermd gebied in Vlaanderen), het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), bos- en natuurgebieden en tenslotte de agrarische gebieden. Het algemene principe is: hoe hoger de beschermingsgraad van een gebied, hoe strenger de regels om het gebied te handhaven. Deze regels rond handhaving vind je terug in het **milieuhandavingsdecreet**.

Wetgeving waarvoor natuurinspectie handhavingstaken uitvoert:

- **Bosdecreet** (illegale ontbossing ...)
- **Natuurdecreet** (rooien van houtkanten, het houden van vogels ...)
- **Pesticidendeceet** ('spuiten' van wegbermen ...)
- **Riviervisserij** (vissen zonder visverlof of met verboden vistuigen ...)
- **Veldwetboek** (plantafstanden hoogstammige bomen ...)
- **Mestdecreet** (mest te dicht uitgestrooid bij een waterloop ...)
- **Materialendeceet** (sluikstorten ...)
- **Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening** (enkel illegale ontbossing)
- **CITES**: Internationale handel in bedreigde diersoorten (ongeringde kerkuilen doorverkopen ...)
- **Jachtdecreet** (wildstroperij ...)

Worden de verplichtingen of verbodsbepalingen geschonden, dan kan dit aanleiding geven tot een **bestuurlijke of strafrechtelijke sanctienering**.

WIST JE DAT?

- 1 Er drie natuurinspectieregio's zijn in Vlaanderen: West (provincies West- en Oost-Vlaanderen), Midden (arrondissement Halle-Vilvoorde, provincie Antwerpen) en Oost (arrondissement Leuven, provincie Limburg)
- 2 Afdeling Handhaving (Departement Omgeving), de vroegere Afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer (AMMC) vervangt.
- 3 Het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) en het Natura 2000-netwerk staan voor een geheel van de mooiste natuurplekjes in Vlaanderen waar de natuur extra beschermd wordt. Meer info op www.natuurenbos.be.
- 4 Natuurinspectie onafhankelijk en objectief optreedt.
- 5 Er geen kosten verbonden zijn aan de melding van een mogelijk milieumisdrijf of -inbreuk voor de (al dan niet anonieme) melder.
- 6 De natuurinspecteur als Officier van de Gerechtelijke Politie een vuurwapen mag dragen.
- 7 Natuurinspectie ook herstel kan vorderen langs gerechtelijke weg (via het parket).
- 8 Doelgroepen (visserij, jagers, grootgrondbezitters, ...) op voorhand geïnformeerd worden over verplichtingen en verbodsbepalingen in hun domein.
- 9 Handhavingsambtenaar een synoniem is voor alle ambtenaren die met handhaving bezig zijn (politie, gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur (GSI), natuurinspecteur).
- 10 Natuurinspectie werkzaamheden kan stilleggen en/of herstel kan opleggen bij wijze van bestuurlijke maatregel.

Vragen?

- **Inspectieregio West** (provincies West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen)

T 0474 30 14 28
(buiten de kantooruren: 0499 94 93 77)

E natuurinspectie.west.anb@vlaanderen.be

- **Inspectieregio Midden-Vlaanderen** (provincie Antwerpen en arrondissement Halle-Vilvoorde)

T 03 224 62 48

E natuurinspectie.middenvlaanderen.anb@vlaanderen.be

- **Inspectieregio Oost** (provincie Limburg en arrondissement Leuven)

T 011 74 25 03

E natuurinspectie.oost.anb@vlaanderen.be

Nuttige links

www.natuurenbos.be/natuurinspectie

www.lne.be/milieutoezicht-en-handhaving

V.U.: Marie-Laure Vanwanseele, Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel

Notities

Algemeen principe: hoe hoger de beschermingsgraad van een gebied, hoe strenger de regels om het gebied te handhaven.

Bevoegdheden van de natuurinspecteur

- Identificatie en ondervraging van een persoon
- Controle van transportmiddelen
- Controle van een vergunning
- Recht op toegang
- Recht op inzage en kopie van zakelijke gegevens
- Recht op onderzoek
- Recht op inbeslagname van voorwerpen
- Gebruik van audiovisuele middelen

Natuurinspecteurs kunnen hierbij steeds beroep doen op bijstand van de politie

Elke natuurinspecteur kan optreden als gewestelijk toezichthouder en als opsporingsambtenaar

Hoe meld je een milieumisdrijf?

- Iedereen kan een milieumisdrijf melden: particulieren, overheden, politie, natuurverenigingen, ...
- Een milieumisdrijf meld je via e-mail aan de bevoegde natuurinspectieregio
- Alle meldingen worden geregistreerd in de handhavingsdatabank
- Afhankelijk van de aard van de melding bepaalt natuurinspectie wie bevoegd is om op te treden

Praktijkvoorbeeld:

Heb je in de natuur een dode roofvogel gevonden waarvan je denkt dat hij in verdachte omstandigheden is overleden? Of vinden er werken plaats in een bos zonder vergunning of kapmachtiging? Neem dan contact op met natuurinspectie.

Wat is het verschil tussen een milieu-inbreuk en een milieumisdrijf?

Milieu-inbreuken zijn schendingen van milieuregels zonder of met beperkte schade aan mens of milieu, bv. niet naleven van administratieve voorschriften. Op het terrein worden milieu-inbreuken door bevoegde toezichthouders vastgesteld in een verslag van vaststelling. De milieu-inbreuken staan opgesomd in een limitatieve lijst*. Deze inbreuken werden uit het strafrecht gehaald.

Alle andere milieuschendingen, zoals de ernstige vormen van milieucriminaliteit, zijn milieumisdrijven die worden vastgesteld in een proces-verbaal. Hiervoor blijft het strafrecht als sanctie-instrument mogelijk, maar dit is niet de enige piste. (zie tabel)

*<https://navigator.emis.vito.be/mijn-navigator?wold=25342>

Wat bij een vaststelling door natuurinspectie?

Afhankelijk van de aard van de feiten kan je preventief een **raadgeving** ontvangen om een toekomstige schending te voorkomen of een **aanmaning** om een schending te beëindigen. Verder verschilt de procedure al naargelang de overtreding een **milieu-inbreuk** (verslag van vaststelling) of een **milieumisdrijf** (proces-verbaal) is. Bij een milieu-inbreuk is de afdeling Handhaving bevoegd. Bij een milieumisdrijf gaat de vaststelling eerst naar het Parket waar het dossier gerechtelijk afgehandeld wordt of doorgestuurd wordt naar de afdeling Handhaving voor bestuurlijke afhandeling.

	Vaststelling door natuurinspecteur		
Aard van de vaststelling*	Milieu-inbreuk (verslag van vaststelling)	Milieumisdrijf (proces-verbaal)	
Bevoegde instantie voor afhandeling?	Afdeling Handhaving (Vlaamse overheid)	Parket (Procureur des Konings)	
Procedure	Bestuurlijke handhaving	Bestuurlijke handhaving	Strafrechtelijke handhaving
Vervolg		Afdeling Handhaving (Vlaamse overheid)	Drie mogelijkheden: > Minnelijke schikking > Dagvaarding voor de Strafrechtbank > Seponeren
Resultaat	Bestuurlijke geldboete (max. 400.000 €)**	Bestuurlijke geldboete (max. 2.000.000 €)**	Strafrechtelijke geldboete (max. 2.000.000 €)

*Gelijktijdig kan ook een besluit genomen worden om bestuurlijke maatregelen op te leggen gericht op herstel.

**Voor bepaalde feiten met een beperkte weerslag op het milieu, kan nog voor er een geldboete wordt opgelegd, een voorstel worden gedaan om binnen een bepaalde termijn een geldsom te betalen. Dit voorstel wordt een 'bestuurlijke transactie' genoemd en is te vergelijken met een minnelijke schikking.

Boswachter, natuurinspecteur of bijzondere veldwachter? Zo (her)ken je het verschil!

Boswachter	Natuurinspecteur	Bijzondere veldwachter
<ul style="list-style-type: none"> • Gewestelijk toezichthouder voor het hele Vlaamse grondgebied • In hoofdzaak toezichtsoverdracht binnen domeinen van Natuur en Bos • Wapendracht (wapenstok, pepperspray) • Personeelslid van de Vlaamse overheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Gewestelijk toezichthouder voor het hele Vlaamse grondgebied • In hoofdzaak toezichtsoverdracht buiten domeinen van Natuur en Bos • Opsporingsambtenaar in de graad van Officier Gerechtelijke Politie. Dat is belangrijk bij op heterdaad vaststelling om verdere opsporingshandelingen te verrichten • Wapendracht (pistool, wapenstok, pepperspray,...) • Personeelslid van de Vlaamse overheid 	<ul style="list-style-type: none"> • Aangesteld door jachtheer en bevestigd door provinciegouverneur • Heeft ook de graad van Officier Gerechtelijke Politie maar enkel voor die private gronden waarvoor hij/zij is aangesteld • Wapendracht (enkel jachtgeweer) • Personeelslid van de provincie of van de privaat persoon die hem aanstelde